

Verantwoorde verwerking Waterteunisbloem noodzakelijk

Uit de serie 'Invasieve exoten in Nederland'

Waterteunisbloem vormt zoveel biomassa dat de doorstroming van watergangen wordt belemmerd. Flora en fauna wordt verdrongen en in stilstaand water ontstaat zuurstofgebrek. Het is lastig om de plant definitief te verwijderen, omdat kleine stengelfragmenten weer uitgroeien tot volwassen planten. Het verwijderen en afvoeren van het plantmateriaal naar een composteerinrichting zorgt voor minimalisatie van risico's van verdere verspreiding, omdat de zaden tijdens het composteerproces worden afgedood.

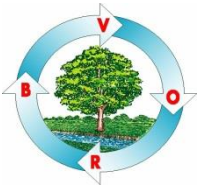
Herkenning en verspreiding

Waterteunisbloem is een zogenaamde overblijvende oeverplant. De soort wortelt in de oeverzone en vormt drijvende, dichte matten op het water. De bladvorm is variabel. Jonge planten hebben rozetachtige clusters met ronde blaadjes, terwijl bloeiende planten meer langwerpige tot ellips vormige bladeren hebben. Daarnaast heeft Waterteunisbloem twee typen wortels. Het ene type vormt wortels in de bodem, zodat de plant is verankerd. De andere wortels liggen op de stengels en zorgen voor de zuurstofopname. Bloemen zijn geel met 5 kroonbladeren.

Een invasieve exoot is een plant, boom of struik die van nature niet in Nederland voorkomt en een bedreiging vormt voor bijvoorbeeld de volksgezondheid of de biodiversiteit in de groene ruimte, zowel voor andere planten als dieren.

Verspreiding vindt voornamelijk plaats via losse stengelfragmenten die snel uitgroeien tot nieuwe planten, die via waterstroming makkelijk over grote afstanden verplaatsen. Ook vogels dragen bij aan snelle vegetatieve verspreiding. In februari 2010 is in het Convenant Waterplanten vastgelegd dat waterplantenkwekers Waterteunisbloem niet meer op de Nederlandse markt brengen. De plant zorgt vanwege de sterke groei voor belemmering van de doorstroming van watergangen en zuurstofgebrek in het water. Dit zorgt voor verdringing van de inheemse flora en de oorspronkelijk aanwezig fauna verdwijnt compleet, op enkele bloedzuigers en slakken na. Het is erg lastig om de plant definitief te verwijderen. Wanneer de plant mechanisch verwijderd wordt, vestigt de soort zich weer door vanuit kleine achtergebleven stengelfragmenten helemaal uit te groeien.

Gecontroleerde verwerking

Gecontroleerde verwerking van Waterteunisbloem is dus belangrijk. Het verwijderen en afvoeren van het plantmateriaal naar een composteerinrichting is de meest kosteneffectieve, bewezen methoden om de risico's op verdere verspreiding te minimaliseren. Professionele composteerinrichtingen werken met (gecertificeerde) systemen van kwaliteitsborging. De combinatie van hoge temperaturen, optimale vochtigheid en regelmatige omzetting zorgt voor een adequate processturing. Dit proces zorgt voor hygiënisering van het compostierend materiaal. Tijdens het composteerproces, dat gemiddeld twee tot drie maanden duurt, zijn temperaturen tussen de 55 tot 70 °C aanwezig. Onderzoek wijst uit dat onkruidzaden, die minimaal 3 dagen bij 55 graden in het composteerproces aanwezig zijn, worden afgedood.

In Nederland bestaat een uitgebreid netwerk van composteerinrichtingen.

Een overzicht van inrichtingen waar u terecht kunt voor gecontroleerde compostering van invasieve exoten en andere organische reststromen, staat op www.bvor.nl of www.biomassawerven.nl.

Andere invasieve exoten in deze serie:

- Japanse duizendknoop
- Reuzenberenklauw
- Reuzenbalsemien
- Grote Waternavel